

Nikotiinittomuuden tukeminen P-K soten työyhteisöissä

Tupakkalaki muuttui 1.8.2025 koskemaan myös nikotiinipusseja ja nuuskan kaltaisia tuotteita. Nikotiinipussit ovat kielletty perus- ja toisen asteen oppilaitosten sisä- ja ulkotiloissa. Tuotteiden käyttö on kielletty myös päiväkodeissa ja leikkikentillä. Tupakkalaki määrittää nikotiinipussien lisäksi sellaiset tuotteet, jotka muistuttavat irtonuuskaa, purutupakkaa tai nenänuuskaa. Tupakkalaki ei koske sellaisia nikotiinipussivalmisteita, joilla on lääkelain alainen myyntilupa lääkkeenä, esimerkiksi tupakkariippuvuudesta vieroittamisen hoitoon.

Sote-henkilöstö käyttää kuitenkin paljon nikotiinipusseja ja vastaavia tuotteita työpaikoilla. Tämä tapa on yleistynyt tupakoinnin korvaavana käytönä, ja se näkyy päivittäisessä toiminnassa.

SD-ryhmä esittää, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue käynnistää työn nikotiinittomuuden edistämiseksi kannustavalla ja vapaaehtoisuuteen perustuvalla tavalla. Aloite ei tarkoita täyskieltoa, vaan mallia, jossa työntekijöitä autetaan ja kannustetaan luopumaan nikotiinituotteista heidän omien valmiuksiensa ja tilanteidensa mukaan.

Tavoitteena on luoda hyvinvointialueelle toimintamalli, joka tukee henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia inhimillisellä ja kannustavalla tavalla. Työterveyshuolto voisi tarjota neuvontaa ja tukea nikotiiniriippuvuuden hallintaan sekä mahdollisuuden vertaistukeen ja vieroitusohjelmiin. Samalla voidaan jakaa tietoa nikotiinin vaikutuksista ja eri lopettamiskeinoista.

Tarkoituksena on vahvistaa terveyttä ja hyvinvointia tukemalla, ei rajoittamalla. Malli perustuisi vapaaehtoisuuteen ja luottamukseen, kuten jo käytössä oleva päihteetön toimintamalli. Tämän rinnalle olisi mahdollista kehittää ”Nikotiinittomuuden tukimalli”, joka edistäisi henkilöstön hyvinvointia ja näyttäisi esimerkkiä muille alueille.

Näin Pohjois-Karjala voisi olla ensimmäinen hyvinvointialue Suomessa, joka rakentaa aidosti tukevan ja kannustavan mallin nikotiinittomuuden edistämiseen, terveyttä, vapautta ja yhteisöllisyyttä kunnioittaen.

Virve Mikkonen, SDP:n aluevaltuustoryhmän puheenjohtaja

Joensuussa 9.12.2025

Pohjois-Karjalan SDP: n aluevaltuustoryhmä